

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Projektant wzornictwa przemysłowego
(216304)**

Specjaliści

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Projektant wzornictwa przemysłowego (216304)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-013-9 (13)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach.....	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy.....	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych	9
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Tworzenie formy produktów z uwzględnieniem cech funkcjonalnych, estetycznych, technologicznych i ekonomicznych Kz1	10
3.2. Organizowanie, kierowanie oraz monitorowanie procesu projektowego i wdrażanie produktu Kz2	11
3.3. Kreowanie własnego rozwoju zawodowego Kz3.....	12
3.4. Kompetencje społeczne KzS	13
4. Profil kompetencji kluczowych	14
5. Słownik	15

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

216304 Projektant wzornictwa przemysłowego

Grupa wielka 2 – Specjaliści (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 6).

Grupa elementarna 2163 – Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 2163 Product and garment designers).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Dział 74. Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Grupa 74.1. Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie wyników badań analitycznych na 15 stanowiskach pracy w 7 przedsiębiorstwach (małe – 5, średnie – 1, bardzo duże – 1, w tym produkcyjne – 5, produkcyjno-handlowe – 1, usługowe – 1), przeprowadzonych w marcu 2013 roku.

Zespół Ekspercki:

- Romana Madej – eLRoma Romana Madej Studio w Radomiu,
- Anna Grabowska-Szczur – Krośnieńskie Huty Szkła KROSNO S.A. w Krośnie,
- Michał Meiser – KUPIETA sp. Jawna, w Wodzisławiu Śląskim,
- Dagmara Kowalik – Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu.

Ewaluatorzy:

- Andrzej Śmiałek – Ergo Design sp. z o.o. w Krakowie,
- Katarzyna Nowak – Ośrodek OTS w Lublinie.

Recenzenci:

- Wojciech Wybieralski – Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
- Maria Kaczmarek – Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Katowicach.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Wojciech Małolepszy (przewodniczący) – Kujawsko-Pomorski Związek Pracodawców i Przedsiębiorców w Bydgoszczy; Novo Projekt w Warszawie,
- Michał Stefanowski – Stowarzyszenie Projektantów Form Przemysłowych, INNO+NPD w Warszawie.
- Grzegorz Niwiński – Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej; Towarzystwo Projektowe S.C., w Warszawie,
- Norbert Kusiak – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w Warszawie.

Data zatwierdzenia:

- 15.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Projektant wzornictwa przemysłowego tworzy formy przedmiotów przeznaczonych do produkcji.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Projektant tworzy wzory przedmiotów powszechnego użytku o walorach artystycznych i funkcjonalnych, np. (meble, obuwie, maszyny, urządzenia przemysłowe, środki produkcji, środki transportu. Projektowane produkty powinny być uzasadnione ekonomicznie, wykonalne technologicznie oraz spełniać potrzeby użytkowników i producentów. Projektant oblicza parametry projektowanych wyrobów i dobiera materiały. Modeluje wyrób i/lub nadzoruje jego wykonawstwo. Ocenia poziom wyrobu wzorniczego pod względem walorów artystycznych i użytkowych. Uczestniczy w pokazach, konkursach i wystawach krajowych i zagranicznych. Monitoruje najnowsze tendencje i przemiany zachodzące we wzornictwie projektowanych wyrobów i komunikacji wizualnej. Współpracuje z technologami i specjalistami w dziedzinie marketingu. Efektem pracy projektanta są często innowacyjne rozwiązania. Obszar występowania zawodu związany jest z wieloma branżami gospodarki, zarówno sektora usług, jak i produkcji. Wzornictwo może występować jako stylizacja, element procesu projektowania, element strategii przedsiębiorstwa, element innowacji. Projektowanie wzornictwa to najczęściej praca zespołowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Miejscem pracy projektanta są biura, firmy projektowe, konstrukcyjne, ośrodki innowacyjne, instytuty naukowe, zakłady produkcyjne, pracownie projektowe. Praca projektanta może być wykonywana w systemie jednozmianowym, a podczas realizacji wzorów przemysłowych w nienormowanym czasie pracy. Projektant posługuje się tradycyjnymi narzędziami (papier, szkicownik, pisak, ołówek) i elektronicznymi (tablet, komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem) oraz korzysta z Internetu. Modeluje, używając tradycyjnych narzędzi i materiałów oraz technik modelowania wspieranych komputerowo. W zakładach produkcyjnych projektant czasowo narażony jest na hałas, mikroklimat środo-

wiska pracy, czynniki chemiczne znajdujące się w pomieszczeniach produkcyjnych. Zagrożenia dla zdrowia to typowe schorzenia związane z pracą biurową (obciążenie narządu wzroku, niektóre choroby układu mięśniowo-szkieletowego) oraz pracą w długotrwałym napięciu nerwowym. Praca projektanta wymaga samodzielnej organizacji i autonomii oraz wyjazdów do zakładów wytwórczych w kraju i za granicą.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Projektant wzornictwa przemysłowego powinien posiadać zdolności myślenia analitycznego i twórczego, wyobraźnię przestrzenną, podzielność uwagi oraz zdolności plastyczne, techniczne i konstrukcyjne. Powinien być empatyczny, kreatywny, wrażliwy na piękno i otaczający świat; potrafić reagować w sposób stanowczy, asertywny, a zarazem być otwarty na opinię i krytykę innych. Ważną cechą projektanta jest komunikatywność, zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji, działania pod presją czasu oraz umiejętność pracy w zespole. Powinien charakteryzować się poczuciem odpowiedzialności, kulturą osobistą i odpornością na stres. Duże znaczenie w tym zawodzie ma sprawność intelektualna, manualna. Przeciwwskazaniem zdrowotnym do pracy w tym zawodzie jest zaburzenie wzroku, niepodlegające korekcji, zaburzenia rozróżniania barw i widzenia głębi, widzenie stereoskopowe, zaburzenia percepcji kształtów oraz zaburzenia sprawności sensomotorycznej.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie projektanta wzornictwa przemysłowego wskazane jest wykształcenie wyższe pierwszego stopnia na kierunku kształcącym projektantów wzornictwa. Projektant powinien znać podstawy technologii, zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej, prawo autorskie, prawo własności przemysłowej, zasady nadzoru autorskiego, podstawy marketingu i reklamy. Wskazana jest podstawowa znajomość języka obcego.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzenia/ walidacji kompetencji

Projektant wzornictwa przemysłowego może podnosić swoje kwalifikacje na studiach wyższych drugiego stopnia lub podyplomowych z zakresu wzornictwa albo w sektorze branż kreatywnych. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia może być członkiem zespołu projektowego, nadzorować lub prowadzić projekt. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia i zdobyciu kolejnych doświadczeń może zostać liderem zespołu projektowego, prowadzić własną firmę lub pracownię projektową. Może zostać konsultantem, szefem działu badań i rozwoju produktu. Może współpracować z projektantami innych specjalności. Powinien uczestniczyć w pokazach, targach, wystawach, konferencjach, konkursach krajowych i zagranicznych. Walidacja kompetencji zawodowych opiera się głównie na ocenie udokumentowanego dorobku projektowego (portfolio), rekomendacji pracodawców oraz uzyskanych nagrodach i wyróżnieniach.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie stanowiska pracy z przestrzeganiem zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, Kz3, KzS).
- Z2. Projektowanie wzoru przemysłowego zgodnie z założeniami estetycznymi, funkcjonalnymi, technologicznymi i ekonomicznymi (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z3. Obliczanie parametrów projektowanego wyrobu, dobór materiałów itp. (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z4. Modelowanie wyrobu i/lub nadzorowanie jego wykonania (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z5. Nadzorowanie produkcji wyrobu seryjnego (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z6. Monitorowanie najnowszych tendencji i przemian zachodzących we wzornictwie projektowanych wyrobów i komunikacji wizualnej (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz3, KzS).
- Z7. Kreowanie i dopracowywanie formy produktu wzorniczego (niezbędne kompetencje: Kz3, KzS).
- Z8. Ocenianie poziomu wyrobu wzorniczego pod względem walorów artystycznych i użytkowych (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z9. Uczestniczenie w procesie rozwoju nowego produktu (niezbędne kompetencje: Kz2, Kz3, KzS).
- Z10. Uczestniczenie w pokazach, konkursach i wystawach krajowych i zagranicznych (niezbędne kompetencje: Kz3, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

Kz1 – Tworzenie formy produktów z uwzględnieniem cech funkcjonalnych, estetycznych, technologicznych i ekonomicznych (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z6, Z8).

Kz2 – Organizowanie, kierowanie oraz monitorowanie procesu projektowego i wdrażanie produktu (potrzebne do wykonywania zadań: Z2, Z4, Z5, Z9).

Kz3 – Kreowanie własnego rozwoju zawodowego (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z6, Z7, Z9, Z10).

KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z10).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje zawodowe potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 6** właściwym dla wykształcenia wyższego pierwszego stopnia w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 2 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód projektanta wzornictwa przemysłowego:

- 1) w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, różnorodne złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w zakresie wzornictwa przemysłowego;
- 2) w zakresie umiejętności: potrafi innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; komunikować się z otoczeniem zawodowym i uzasadniać swoje stanowisko oraz samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z6, Z8 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Tworzenie formy produktów z uwzględnieniem cech funkcjonalnych, estetycznych, technologicznych i ekonomicznych Kz1

Wiedza – zna w zaawansowanym stopniu fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi i różnorodne złożone uwarunkowania niezbędne podczas tworzenia formy produktów z uwzględnieniem cech funkcjonalnych, estetycznych, technologicznych i ekonomicznych, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- podstawowe pojęcia i terminy konstrukcyjne, techniczne i technologiczne w zakresie projektowanego wyrobu;
- trendy wzornictwa polskiego i światowego oraz ich kontekst historyczny, społeczny, kulturowy, naukowy;
- zasady podejmowania problemów projektowych;
- podstawowe etapy procesu projektowego;
- podstawowe wzory i zasady obliczania pojemności, objętości, wag i określania tolerancji wymiarowych;
- technologię, materiałoznawstwo i konstrukcję projektowa-

Umiejętności – innowacyjnie wykonuje zadania oraz rozwiązuje złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, w szczególności potrafi:

- stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowisk;
- posługiwać się ogólną terminologią wzornictwa i komunikacji wizualnej;
- posługiwać się pojęciami i terminami konstrukcyjnymi, technicznymi i technologicznymi w zakresie projektowanego wyrobu;
- gromadzić, analizować i interpretować informacje potrzebne do określenia zadania projektowego;
- dobierać badania wspierające projekt oraz podsumowywać badania;
- opracowywać koncepcję twórczą produktu z uwzględnieniem analizy potrzeb odbiorców;
- szacować koszty realizowanego projektu;
- posługiwać się programami

- nego produktu;
 - cechy projektowanych produktów (funkcjonalne, ergonomiczne, wizualne i ekologiczne);
 - uwarunkowania konstrukcyjne, technologiczne, użytkowe, estetyczne projektowanego produktu;
 - zasady dokonywania studium projektowego i pełnej dokumentacji projektu oraz zasady kalkulacji produktu;
 - multimedialne programy komputerowe wspomagające proces projektowania;
 - zasady komunikacji wizualnej.
- graficznymi w procesie konstruowania i wizualizacji wyrobu;
 - opracowywać dokumentację wzorniczą;
 - prezentować projekt i uzasadniać koncepcję twórczą.

Wykonanie zadań zawodowych Z2, Z4, Z5, Z9 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Organizowanie, kierowanie oraz monitorowanie procesu projektowego i wdrażanie produktu Kz2

Wiedza – zna w zaawansowanym stopniu fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi i różnorodne złożone uwarunkowania, związane z organizowaniem, kierowaniem, monitorowaniem procesu projektowego i wdrożeniem produktu, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- zasady zarządzania projektem i zespołem projektowym;
- metody realizacji wytyczonych zadań i konstruktywnego rozwiązywania problemów;
- zasady organizacji pracy;
- organizację produkcji w firmie producenta;

Umiejętności – innowacyjnie wykonuje zadania oraz rozwiązuje złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, w szczególności potrafi:

- stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- stosować narzędzia warsztatowe umożliwiające realizację koncepcji projektowej;
- organizować działania wspierające proces projektowy;
- organizować zbieranie informacji marketingowych;
- organizować pracę zespołów interdyscyplinarnych;
- monitorować pracę własną oraz zespołów;

- złożone uwarunkowania konstrukcyjne, technologiczne, użytkowe, estetyczne produktu;
- zasady nadzoru autorskiego, prawo autorskie, prawo własności przemysłowej;
- metody, zasady monitorowania procesów projektowych i wdrożeniowych.
- badać model wzoru przemysłowego pod względem funkcjonalności i estetyki;
- nadzorować i monitorować proces wdrażania produktu;
- stosować wiedzę z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z6, Z7, Z9, Z10 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz3.

3.3. Kreowanie własnego rozwoju zawodowego Kz3

Wiedza – zna w zaawansowanym stopniu fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi i różnorodne złożone uwarunkowania niezbędne podczas kreowania własnego rozwoju zawodowego, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- tendencje i przemiany zachodzące we wzornictwie projektowanych wyrobów i komunikacji wizualnej;
- metody monitorowania potrzeby konsumentów w zakresie produktów wzorniczych;
- kalendarium wystaw, targów, konferencji;
- zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- podstawy marketingu i reklamy;
- podstawy prawa pracy i prowadzenia działalności gospodarczej;
- podstawy psychologii pracy;

Umiejętności – innowacyjnie wykonuje zadania oraz rozwiązuje złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, w szczególności potrafi:

- stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- wskazywać najnowsze tendencje zachodzące we wzornictwie i komunikacji wizualnej;
- systematycznie monitorować i oceniać potrzeby konsumentów w zakresie produktów wzorniczych;
- współpracować z projektantami i specjalistami z innych dziedzin;
- tworzyć własną kolekcję wzorów przemysłowych;
- dobierać formy przekazu i prezentacji do charakterystyki projektu;
- prezentować własną kolekcję wzorów przemysłowych na wystawach, pokazach.

- nowoczesne środki komunikacji;
- techniki komunikacji interpersonalnej i prowadzenie negocjacji.
- dokonywać autoprezentacji;
- komunikować się z producentem, potencjalnym użytkownikiem produktu, przedstawicielem biznesu, sztuki, nauki;
- oceniać rangę kontaktu biznesowego;
- wybierać najkorzystniejszą propozycję współpracy;
- prezentować i popularyzować projekt w środkach masowego przekazu.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

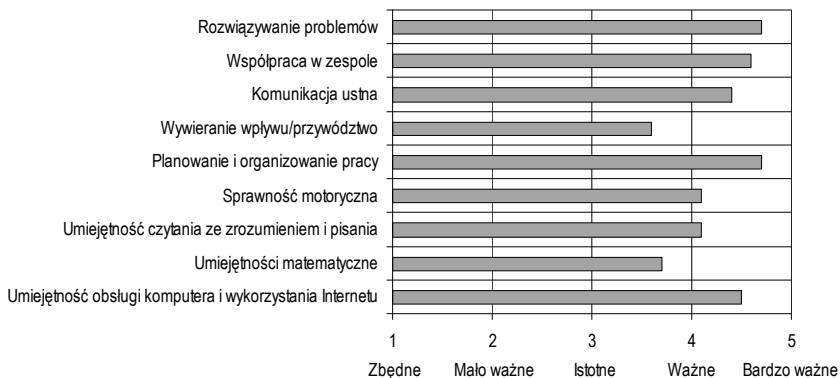
3.4. Kompetencje społeczne KzS:

- kultywuje i upowszechnia wzory właściwego postępowania w środowisku pracy projektanta i poza nim,
- samodzielnie podejmuje decyzje projektowe i nadzoruje ich realizację,
- krytycznie ocenia własne działania projektowe i działania zespołów, którymi kieruje,
- przyjmuje odpowiedzialność za skutki własnych działań projektowych i podjętych decyzji.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu projektanta wzornictwa przemysłowego przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 216304 Projektant wzornictwa przemysłowego

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.